

Global Challenges – Smart Solutions

De problemen zijn groot...

Wereldwijd is het een enorme uitdaging om in de snel groeiende behoefte aan voedsel, energie, zoet water en grondstoffen te voorzien, zelfs bij een gelijkblijvend welvaartsniveau. Bovendien is het niet simpel om de steeds ouder worden bevolking zo lang mogelijk in goede gezondheid te laten leven. De bevolking van de aarde groeit naar verwachting van de huidige 7 miljard naar 9 tot 10 miljard in 2030.

Tegelijkertijd zijn de systeemcondities op wereldschaal zeer zorgwekkend:

- de gezondheidskosten nemen toe, door vergrijzing, welvaartsziektes en pandemieën
- er is een klimaatverandering gaande, die op termijn mogelijk zeer grote invloed heeft op het weer en daarmee op de waterhuishouding en landbouw. Dit is volgens sommigen nu al merkbaar
- delfstoffen en fossiele energiedragers raken op termijn uitgeput en de prijzen ervan zullen naar alle waarschijnlijkheid sterk stijgen als de huidige productie- en consumptietrends zich voortzetten.

De urgentie om deze grote uitdagingen het hoofd te bieden is zo groot dat het voor lange tijd de hoogste prioriteit moet hebben, zowel nationaal als internationaal, zowel privaat als publiek. Betere aansluiting van de Nederlandse met de Europese en globale agenda's is noodzakelijk, want de opgaven zijn te groot om als land geïsoleerd aan te gaan.

AcTI maakt zich grote zorgen dat het gevoel van urgentie in Nederland ontbreekt en ook nog ondergesneeuwd dreigt te raken door de financieel-economische crisis. Onder het motto *Grand Challenges – Smart Solutions* heeft AcTI de aanpak van de grote uitdagingen waarvoor we staan centraal gezet op zijn Innovatieconferentie op 27 oktober 2011.

Tijdens deze Innovatieconferentie lieten de drie CEO's van wereldwijd opererende bedrijven er geen misverstand over bestaan dat de gezondheids-, vergrijzings-, klimaat-, water- energie- en grondstoffen-crisis zich al aandienen en dieper en complexer zullen zijn dan de huidige financieel-economische crisis. Minister Verhagen sloot zich hierbij aan met zijn Topgebieden aanpak.

Polman, Unilever: "Over 20 jaar is naar verwachting 50 % meer voedsel nodig dan nu. De toename in de voedselproductie die we de komende 40 jaar moeten realiseren is zelfs even groot als die van de afgelopen 8000 jaar".

Sijbesma, DSM: "Nog los van het klimaatissue worden fossiele grondstoffen onbetaalbaar gegeven de groei van de wereldbevolking en van de consumptie".

Van Houten, Philips: "In de zorgsector moeten we meer aan preventie en vroege, effectieve behandeling gaan doen. Zoniet, dan zal in het jaar 2050 naar schatting 50% van de bevolking in de westerse wereld aan een chronische aandoening lijden".

De behoeften navenant...

Voor de huidige productie- en consumptiepatronen is er nu al 1,3 planeet nodig, en deze menselijke voetafdruk zal alleen maar toenemen zonder wijzigingen in deze patronen.

De verwachting is dat reeds in 2030 50% meer energie, 50% meer voedsel en 30% meer water nodig zal zijn. Om de planeet voor iedereen leefbaar te maken en te houden kunnen deze uitdagingen alleen aangepakt worden op een duurzame wijze. In de woorden van duurzaam ondernemer Ruud Koornstra: "Duurzaamheid is slechts het besef dat we het niet beter krijgen ten koste van elkaar maar dankzij elkaar".

Ook op het gebied van voeding, gezondheid en vergrijzing zullen bestaande patronen (gedrag, attitude) moeten worden doorbroken.

Deze duurzame transitie moeten plaatsvinden binnen de systeemcondities van klimaat-verandering, een vergrijzende bevolking in grote delen van de wereld, gezondheidsrisico's en de ongelijke verdeling van welvaart.

Er is een grote en snel toenemende behoefte aan slimme en duurzame oplossingen om deze uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Maar voldoende en adequate oplossingen komen er vooral met innovatief ondernemerschap, met de inzet van wetenschap, techniek en innovatie, en met de maatschappelijke en politieke bereidheid om oplossingen mogelijk te maken. Daarnaast is er op veler terrein een attitude en gedragsverandering nodig (sociale innovatie), waarbij modern onderwijs en adequate communicatie benaderingen onontbeerlijk zijn.

Gelukkig dienen kansen zich aan.....

Er is ook veel (potentieel) aanbod, bestaande en nieuwe technologie en initiatieven voor sociale innovatie. Voor Smart Solutions is het essentieel dat vraag en aanbod optimaal op elkaar worden afgestemd en dat actoren in de voortbrengingsketen van meet af aan samenwerken, zowel vanaf de aanbod als vanaf de vraagzijde.

Tijdens de Innovatieconferentie kwam de unieke uitgangspositie waarover Nederland zich mag verheugen duidelijk voor het voetlicht. In belangrijke sectoren van het bedrijfsleven zoals Agro-Food en Chemie is de bereidheid groot om het voortouw te nemen om duurzame transitie te maken. Nederland kan daarbij maximaal profiteren van de aanwezigheid van industriële wereldspelers die vooroplopen in hun streven naar verduurzaming. De drie CEO's die hun bijdrage leverden aan de conferentie zijn zich bewust van de verantwoordelijkheid om oplossingen te creëren voor de opgaven die voor ons liggen. Ook werken zij samen aan het draagvlak dat nodig is om noodzakelijke veranderingen ook daadwerkelijk te implementeren. De topgebieden aanpak van de overheid kan daarbij in belangrijke mate ondersteunend zijn.

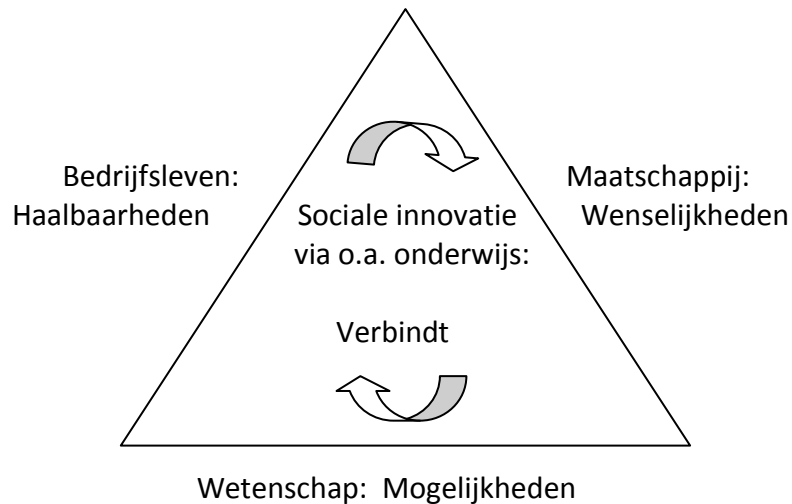
Polman: "We created a Global Consumers Goods Forum, which is a Forum of major retailers and manufacturers. We made a commitment within this Forum to go to sustainable sourcing. It gives a tremendous signal into the supply chain." Polman geeft daarbij aan dat Unilever zich bewust is van zijn verantwoordelijkheid. Hij doet dat in het besef dat de twee miljard consumenten van Unilever zich in zeer korte tijd kunnen afkeren – dank zij de sociale media – mocht Unilever zijn woorden niet in daden weten om te zetten. Hij memoreerde als illustratie de val van het Egyptisch regime in 17 dagen.

Van Houten: "de exacte rol die Philips in dit proces speelt zal per onderzoeksgebied en per land verschillen. In Nederland hebben de zorgaanbieder, de zorgverzekeraar, en de patiënt als eindgebruiker gezamenlijk de regie over innovatie in de zorg in Nederland. Wij faciliteren deze regie, zoals bijvoorbeeld in de Stichting Zorg Binnen Bereik die innovatie in de zorg thuis voor mensen met een chronische aandoening adresseert." Van Houten onderstreept daarbij het belang om nationale agenda's beter te laten aansluiten met de Europese en globale agenda's.

Sijbesma: "we praten over de derde industriële revolutie, die wat mij betreft de groene industriële revolutie zal zijn. Waarbij we gewassen gaan gebruiken in plaats van delfstoffen. We gaan verschuiven van eerste naar tweede generatie biobrandstoffen. Gemaakt van restproducten van planten die niet als voedsel gebruikt kunnen worden. Wij hebben in de zomer bekend gemaakt dat wij rendementen van boven de 90 % kunnen halen bij omzetting van cellulose naar alcohol. Tweede element dat een rol speelt is grotere gewasopbrengsten door efficiëntere opname van nutriënten door gewassen d.m.v. micro-organismen. Derde element: niet food versus fuel maar food *and* fuel. Verder in de toekomst is het opwaarderen van eiwitcomponenten van de restproducten van voedselgewassen die we nu niet gebruiken, en die geschikt maken voor menselijke consumptie."

Algemene conclusies AcTI:

1. Stimulering van innovatief en duurzaam ondernemerschap de hoogste prioriteit geven en dit faciliteren door het consistent implementeren van een gouden pyramide:

Dit zal de aandacht voor deze Grand Challenges blijvend op de agenda houden.

AcTI stelt haar leden en hun netwerken beschikbaar om naast de persoonlijke inzet van haar leden daar waar nodig ondersteunend te werken voor het realiseren van de vele initiatieven die een kansvolle toekomst mogelijk maken.

Kansrijke initiatieven waarvan ook tijdens deze conferentie weer volop sprake was gezien de statements die de verschillende sprekers hierover afgaven:

- 1) Marcel Schuttelaar met het aanbod om jonge groene ondernemers te begeleiden
 - 2) Herman Russchenberg met zijn bijdrage aan het klimaatcentrum dat de TU Delft gaat oprichten.
 - 3) Roelof Konterman met zijn initiatief tot een innovatiefonds van 50 miljoen euro ter stimulering van innovatie in de zorg.
2. Nederland kan maximaal profiteren van de aanwezigheid van globaal opererende industriële bedrijven zoals Philips, DSM, Unilever die het voortouw willen nemen om de Grand Challenges te pareren. Ook andere multinationals kunnen zich hierbij aansluiten.
AcTI wil zich inspannen om ook de andere multi-nationals hierbij te betrekken.
 3. Bedrijven kunnen hun innovatiekracht doorzetten mits:
 - a. ketens beter geïntegreerd worden, van push naar pull en vice versa,
 - b. de overheid zijn rol adequaat vervult in de zorg voor een sterke kennisbasis, als launching customer, in een anticiperend en op innovatie toegespitst stelsel van wet en regelgeving en in de procedures van inkoop en aanbesteding,
 - c. nationale agenda's beter aansluiten met de Europese en globale agenda's, gezamenlijke inspanning van de overheid, de wetenschap en het bedrijfsleven om het in ontwikkeling zijnde 8e kaderprogramma, Horizon 2020, van context te voorzien.

AcTI wil zich inzetten om een signaalfunctie te vervullen om daarmee bij te dragen aan de condities voor een innovatief klimaat.

4. Innovatiefondsen: pak de uitdagingen aan, geïntegreerd naar slimme oplossingen, wetenschap en technologie, innovatie en communicatie. Het betreft hier dus zowel technische als sociale innovatie. Wij mogen in deze gouden eeuw van het aardgas niet als excuus gebruiken dat we te arm zijn om adequaat aan de toekomst te werken.

AcTI stelt zich beschikbaar om een barometerfunctie te vervullen in relatie tot prioritering, dynamisering en het voldoen aan continuïteitscriteria bij de te stellen doelen

5. Duurzaamheid: uitgangspositie van Nederland is goed, veel van haar wereldspelers zitten bij de topbedrijven van de Dow Jones Sustainability index. Als land is onze invloed tanende, maar het is nog niet te laat om weer belangrijke rol te vervullen. De opgave voor de overheid is om op deze positie versterken, als conditieschepper voor de gouden pyramide door:

- a. beleid optimaal af te stemmen op het creëren van een sterke thuisbasis voor een bedrijfsleven dat wereldwijd de toon zet en het voeren van nationale trots voor bereikte wereldposities
- b. synergie nastreven in onze sterke sectoren voor duurzame ontwikkeling: chemie, agrofood en de biosector in de breedste zin des woords.

AcTI wil zich inzetten om het bewustzijn over de uitgangspositie van Nederland met betrekking tot duurzaamheid in het overheidsbeleid te verankeren.

6. Gezien de enorme uitdagingen en de ver in de toekomst reikende consequenties is het noodzakelijk jonge generaties actief te involveren.

Sociale innovatie is een essentieel element in de innovatiecyclus en zal een van de kernpunten van *AcTI* zijn voor de toekomst.

AcTI wil zich inzetten om jongere generaties expliciet aan te spreken en bij initiatieven te betrekken. *AcTI* gaat dit uitdragen in alle geledingen waarin haar leden actief zijn.